

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА
ТА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Білгород-Дністровського фахового
коледжу природокористування, будівництва та
комп'ютерних технологій

Протокол № 1 від 08.02.2023

Голова педагогічної ради Л. Попа Леонід ПОПА

Введено в дію наказом № 11-вм від 08.02.2023р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВОСВІТИ
У БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА
ТА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ПОГОДЖЕНО

Студентською радою

БДФКПБКТ

Протокол № 6 від 30.01.2023р.

Голова Тришк-1 Павло Корсиг-1

ПОГОДЖЕНО

Профспілковим комітетом

БДФКПБКТ

Протокол № 2 від 20.01.2023р.

Голова Світлана ВАСИЛАШКО

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дане Положення розроблене відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», «Про освіту», Наказів Міністерства освіти і науки України «Про запровадження 12-бальної шкали оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти» № 428/48 від 04.09.2000 р., Наказу МОН України «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» № 1369 від 07.12.2018 року, Наказу МОНмолодьспорту «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» № 329 від 13.04. 2011 р., актів законодавства України з питань освіти.

1.2. Дане Положення спрямоване на:

- систематизацію навчального матеріалу, свідоме його засвоєння здобувачами фахової передвищої освіти та стимулювання студентів до систематичної активної роботи впродовж навчального року;
- забезпечення відкритості контролю, що включає ознайомлення здобувачів освіти на початку вивчення дисципліни з контрольними завданнями та всіма формами контрольних заходів і критеріями їх оцінювання та недопущення розбіжностей між завданнями, що виносяться для контролю і програмою дисципліни;
- подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується складанням контрольних завдань із застосуванням 4-бальної та 12-бальної шкали оцінювання;
- створення належних умов для засвоєння програмового матеріалу і підготовки до контрольних заходів, що досягаються шляхом чіткого їх розмежування за змістом і в часі;
- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей, розвитку їх творчого мислення та підвищення ефективності роботи викладачів

1.3. Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання для визначення відповідності рівня набутих здобувачами освіти (надалі – студентами) знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо повної загальної середньої освіти і забезпечення своєчасного коригування освітнього процесу. Контроль знань, умінь та навичок у коледжі здійснюється з предметів загальноосвітньої і навчальних дисциплін професійної підготовки.

1.4. Знання, вміння студентів з предметів загальноосвітньої підготовки оцінюються за 12-бальною шкалою на підставі Загальних критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 05.05.08р. № 371 та критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів із кожного навчального предмета (додаток №1 до наказу). В навчальних журналах виставляється оцінка «1», «2», «3», «4», «5», «6», «7», «8», «9», «10», «11», «12».

1.5. Знання, вміння студентів з циклу загальної, професійної (спеціальної) та практичної підготовки освітньо-професійного рівня фаховий молодший бакалавр

оцінюються за чотирибальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

1.6. При поточному контролі знання, вміння здобувачів фахової передвищої системи із зазначених циклів освітніх компонент оцінюються за 4-бальною шкалою, а в навчальних журналах виставляється кількісна оцінка «5», «4», «3», «2».

1.7. З дисциплін загальноосвітньої підготовки, які є профільними та спеціальними курсами та виходять за рамки Державного стандарту 5 загальноосвітньої підготовки, зараховуються в результатах навчання за освітньо-професійною програмою фахового молодшого бакалавра, обсяги яких визначаються у кредитах ЄКТС й зараховуються в дисциплінах навчального плану підготовки за освітньо-професійним рівнем фахового молодшого бакалавра (позначені*) після завершення вивчення предмету за 12-бальною шкалою переводяться в 4-бальну шкалу відповідно до «Таблиця оцінювання». Підсумковий контроль та державна підсумкова атестація з предметів загальноосвітньої підготовки оцінюється за 12-бальною шкалою.

1.8. Оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти, що вступили до коледжу на базі повної загальної середньої освіти, здійснюється відповідно до пп.1.4-1.5 цього Положення.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ІЗ ПРЕДМЕТІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ

2.1. Оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень здобувача освіти в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

2.2. Об'єктом оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є знання, вміння та навички, досвід творчої діяльності здобувачів освіти, досвід емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

2.3. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- контролююча, що передбачає визначення рівня досягнень окремого здобувача освіти, виявлення рівня готовності до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачу, відповідно, планувати й викладати навчальний матеріал;

- навчальна, що зумовлює таку організацію оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, коли здійснення оцінювання сприяє повторенню, вивченню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню навичок і вмінь;
- діагностико-коригувальна, що передбачає з'ясування причин труднощів, які виникають у здобувача освіти в процесі навчання, виявлення прогалин у знаннях і вміннях та внесення коректив, спрямованих на усунення цих прогалин у діяльність здобувача освіти і педагога;

- стимулювально-мотиваційна, що визначає таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли здійснення оцінювання б стимулює бажання поліпшити свої результати, розвиває відповідальність, сприяє змагальності здобувачів освіти, формує позитивні мотиви навчання;

- виховна, що полягає у формуванні вміння відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, сприяє розвитку працелюбності, активності, та інших позитивних якостей особистості.

2.4. При оцінюванні навчальних досягнень студентів мають враховуватися:

– характеристика відповіді студента: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;

– якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;

– сформованість загальноосвітніх та предметних умінь і навичок;

– рівень володіння розумовими операціями: уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;

– досвід творчої діяльності (уміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);

– самостійність оцінних суджень.

2.5 Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну.

Повнота знань – кількість знань, визначених навчальною програмою.

Глибина знань – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань.

Гнучкість знань – уміння студентів застосовувати набуті знання в стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності з вже відомих.

Системність знань – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших.

Міцність знань – тривалість збереження їх у пам'яті, відтворення їх у необхідних ситуаціях.

Знання є складовою умінь студентів діяти. Уміння виявляються в різних видах діяльності й поділяються на розумові та практичні.

Навички – дії доведені до автоматизму в результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення.

Цінності ставлення виражають особистий досвід студентів, їхні дії, переживання, почуття, які виявляються у відношенні до того, що оточує (людей, явищ, природи, пізнання тощо). У контексті компетентнісної освіти це виявляється у відповідальності студентів, прагненні закріплювати позитивні надбання в навчальній діяльності, зростанні вимог до своїх навчальних досягнень.

2.6 Знання є складовою умінь студентів діяти. Уміння виявляються в різних видах діяльності й поділяються на розумові і практичні.

2.7. Навички – дії, доведені до автоматизму в результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення.

2.8. Ціннісні ставлення виражають особистий досвід студентів, їхні дії, переживання, почуття, які виявляються у відношенні до того, що оточує (людей, явищ, природи, пізнання тощо). У контексті компетентнісної освіти це виявляється у відповідальності студентів, прагненні закріплювати позитивні надбання в навчальній діяльності, зростанні вимог до своїх навчальних досягнень.

2.9. Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних

досягнень студентів: початкового, середнього, достатнього, високого. Вони визначаються за такими характеристиками:

I. Початковий рівень

1 бал - здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються здобувачем освіти окремими словами чи реченнями.

2 бали - здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.

3 бали - здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

II. Середній рівень

4 бали - здобувач освіти володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.

5 балів - здобувач освіти володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину.

6 балів - здобувач освіти може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки.

III. Достатній рівень

7 балів - здобувач освіти здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень.

8 балів - здобувач освіти вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача.

9 балів - здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

IV. Високий рівень

10 балів - здобувач освіти виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем.

11 балів - здобувач освіти вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях.

12 балів - здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Водночас, визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема оцінки 12 балів, передбачає знання та уміння в межах навчальної програми і не передбачає обов'язкової участі студентів у олімпіадах, творчих конкурсах тощо.

2.10. Критерії оцінювання навчальних досягнень з кожної навчальної дисципліни, за всіма видами робіт наведені у робочих програмах навчальних дисциплін з усіх предметів загальноосвітньої підготовки і реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

2.11. Основними видами оцінювання навчальних досягнень студентів є поточне, тематичне і підсумкове (семестрове), державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання

Поточне оцінювання – це процес установа рівня навчальних досягнень студента в оволодінні змістом предмета, уміннями й навичками відповідно до вимог навчальних програм. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль може проводитися викладачами під час аудиторних занять, на практичних заняттях та семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень студентів є знання, уміння й навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Результати поточного контролю знань вносяться в навчальний журнал відповідно до дати його проведення.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування, виконання студентами різних видів письмових робіт; взаємоконтроль студентів у парах і групах; самоконтроль тощо.

В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи викладача на занятті.

Поточна оцінка виставляється до навчального журналу в колонку з надписом, що засвідчує дату проведення заняття, коли здійснювалося оцінювання студента.

Тематичне оцінювання

Тематичне оцінювання – це визначення навчальних досягнень студентів з певної теми (частини теми, блоку тем) або з певного виду навчальної діяльності на основі вимог навчальної програми та критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів з тієї чи іншої дисципліни загальноосвітньої підготовки.

Тематичне оцінювання здійснюється відповідно до чинних інструктивно-методичних рекомендацій про вивчення в загальноосвітніх закладах освіти предметів інваріантної складової та програм, затверджених Міністерством освіти і

науки України.

Тематичне оцінювання є обов'язковим і включає всі види діяльності студента, які оцінює викладач: поточне оцінювання, різні види навчальних робіт (практичні, лабораторні, самостійні, творчі та контрольні роботи), навчальна активність студента.

Метою тематичного оцінювання є визначення повноти знань студентів із циклу дисциплін загальноосвітньої підготовки.

Тематичне оцінювання навчальних досягнень студентів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги студентів до найсуттєвішого в системі знань із кожного предмета.

Зміст, обсяг, форми, терміни тематичного оцінювання визначають циклові комісії, відповідно до навчальних програм МОН України.

Тематична атестаційна оцінка виставляється на підставі результатів опанування студентами матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності студентів.

Перед початком вивчення чергової теми всі студенти мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Форми тематичного оцінювання можуть бути різноманітними. Найчастіше використовуються письмові контрольні роботи й тестові завдання. Можна поєднувати різноманітні форми контролю знань, ураховуючи особливості змісту теми, інтереси та підготовленість студентів.

На початку навчального року кожний викладач повинен мати програми з навчальних дисциплін, методичні рекомендації, особливості виставлення тематичних балів, які регламентуються інструктивно-методичними листами з навчальних дисциплін, які рекомендує МОН.

Оцінювання знань, умінь студентів з предметів загальноосвітньої підготовки відбувається за 12-бальною шкалою на підставі загальних критеріїв та критеріїв з кожного навчального предмета затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 05.05.2008р. № 371. Такий вид оцінювання з кожного предмета здійснюється на підставі Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.

На початку вивчення теми (частини теми, сукупності тем) викладач має ознайомити студентів:

- з тривалістю її (їх) вивчення (кількістю занять);
- кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення;
- орієнтовними питаннями, завданнями (прикладними задачами), що виносяться на тематичне оцінювання, терміном і формою його проведення;

- умовами оцінювання.

Тематична атестаційна оцінка виставляється до навчального журналу в колонку з надписом «Тема» без дати.

При виставленні тематичної атестаційної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Якщо студент був відсутній на заняттях протягом вивчення теми, не виконав вимоги навчальної програми, у колонку з надписом «Тема» виставляється «н/а» (не атестований).

Семестрове оцінювання

Оцінка за семестр виставляється на підставі тематичних атестаційних оцінок у колонку «Семестрова». При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень студента з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Якщо студент був відсутній на заняттях протягом семестру, у відповідну клітинку замість оцінки за семестр виставляється «н/а» (не атестований). Семестрова оцінка виставляється без дати до навчального журналу в колонку з надписом «Семестрова». Позитивна семестрова оцінка не підлягає коригуванню.

Незадовільна семестрова оцінка підлягає коригуванню. Коригуюча семестрова оцінка виставляється у направлення та у навчальний журнал в колонку з надписом «Скоригована».

Студенти, які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки, звертаються до заступника директора з навчальної роботи із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій мотивують причину та необхідність його проведення.

Наказом директора коледжу створюється комісія у складі голови (заступника директора з навчальної роботи або завідувача відділення) та членів комісії (голови циклової комісії, викладача, який викладає предмет у цій групі), а також затверджується графік проведення оцінювання. Коригування семестрового оцінювання проводиться не пізніше п'яти днів після подання заяви. У разі хвороби студента чи інших поважних причин термін може бути подовжено на термін хвороби, відповідно документу з медичного закладу.

Члени комісії готують завдання, що погоджуються на засіданні циклової комісії і затверджуються заступником директора з навчальної роботи.

Завдання мають охоплювати зміст усіх тем, що вивчалися протягом семестру.

Оцінювання проводиться у письмовій формі. Письмові роботи зберігаються протягом року.

На голову комісії покладається відповідальність за об'єктивність оцінювання та дотримання порядку його проведення. Комісія приймає рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову.

За результатами оцінювання видається відповідний наказ директора коледжу. Скоригована семестрова оцінка за I семестр виставляється в направлення до початку II семестру, за II семестр – не пізніше 30 червня поточного навчального року.

Підвищення семестрової оцінки студентами не дає їм права бути претендентами на нагородження золотою «За особливі успіхи у навчанні» та срібною «За успіхи у навчанні» медалями. Скоригована семестрова оцінка не застосовується при складанні рейтингового балу для нарахування стипендії.

Підсумкове оцінювання

Із дисциплін загальноосвітнього циклу, в яких не передбачено ДПА, в кінці вивчення дисциплін після оцінки за відповідний семестр виставляється «Підсумкова» оцінка, яка є середньою арифметичною оцінкою відповідних семестрових оцінок і виставляється в додатку до свідоцтва про повну загальну середню освіту.

Із дисциплін, які виносяться на державну підсумкову атестацію, виставляється семестрова оцінка та окремо «Підсумкова» як середня арифметична усіх семестрових оцінок і окремо виставляється оцінка за ДПА. У додаток до свідоцтва про повну загальну середню освіту ці оцінки вносяться окремо.

Підсумкова оцінка коригуванню не підлягає.

Державна підсумкова атестація

Державна підсумкова атестація (надалі – ДПА) – форма контролю за відповідністю освітнього рівня студентів навчальним програмам. ДПА проводиться відповідно до статті 20 Закону України «Про фахову передвищу освіту» та наказу МОН України «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» № 1369 від 07.12.2018 року.

Проведення ДПА регулюється Положенням про ДПА, затвердженим директором коледжу.

Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться ДПА, визначає щорічно центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Здобувачі освіти, які одночасно у Коледжі завершують здобуття повної загальної середньої освіти, разом з дипломом молодшого спеціаліста / фахового молодшого бакалавра отримують також свідоцтва про повну загальну середню освіту.

Для студентів встановлюються різні види морального стимулювання за високі досягнення у навчанні, передбачені Положенням про золоту медаль «За високі досягнення у навчанні» та срібну медаль «За досягнення у навчанні».

Рішення про представлення випускників до нагородження Золотою та Срібною медалями приймається педагогічною радою і затверджується наказом директор коледжу. Студентам, нагородженим Золотою або Срібною медалями, видається свідоцтво про повну загальну середню освіту особливого зразка.

Виставлення оцінки з ДПА здійснюється у колонку з надписом «ДПА» без зазначення дати.

Студентам, які не пройшли ДПА, у колонку з надписом «ДПА» робиться запис «н/а» (не атестований).

Випускникам, які звільнені від проходження ДПА, робиться запис «зв.» (звільнений).

Студентам, яким оцінка з ДПА переглядалася апеляційною комісією, за її результатами виставляється оцінка у колонку з надписом «Апеляційна» без дати.

З КОНТРОЛЬНИ ЗАХОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. З кожної навчальної дисципліни освітньо-професійної програми за всіма видами робіт розробляються критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

3.2. Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою з дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

3.3. Критерії оцінювання знань, вмінь, компетентностей здобувачів освіти з навчальної дисципліни наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

«Добре»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; Здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
«Незадовільно»	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

Результати навчання здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу з теоретичної та практичної підготовки можуть оцінюватись за 100-бальною шкалою, оцінкою в ЄКТС.

Відповідність результатів навчання різними шкалами і критерії оцінювання наведені у таблиці 2.

Таблиця 2 Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100 бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Національна шкала	Рівень компетентності	Критерії оцінювання
90-100	A	відмінно	Високий	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для ухвалення рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
74-89	B	добре	Достатній	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
60-73	D	задовільно	Середній	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні

3.4. Критерії оцінювання екзаменів (диференційованих заліків)

Оцінка «*відмінно*» виставляється здобувачу освіти, який повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання; виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки; на семінарських, лабораторних, практичних заняттях показав достатній рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань.

Оцінка «*добре*» виставляється за тих же умов. Відмінність у знаннях здобувача

освіти полягає в дещо обмеженому й звуженому прояві тих же якостей, які слугують критеріям відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим здобувачем освіти під час бесіди.

Оцінка **«задовільно»** виставляється за повне знання програми та за виконання завдань. У цьому випадку здобувач освіти може й не виявити самостійності суджень. Відчувається, що він дещо просто «завчив», однак навчальний матеріал він загалом знає. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється, якщо здобувач освіти не має повних знань. Завдання не виконані або виконані невірно. Уміннями й навичками здобувач освіти не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

3.5. Критерії оцінювання **практики**

Оцінка **«відмінно»** здобувач освіти отримує в тому випадку коли повністю виконав програму практики, представлений звіт про практику за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики. Основні положення звіту глибоко обґрунтовані, логічні. Висока старанність у використанні, бездоганне зовнішнє оформлення. Захист звіту впевнений і аргументований.

Оцінка **«добре»** ставиться в тому випадку, коли здобувач освіти повністю виконав програму практики, звіт про практику за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам. Основні положення звіту достатньо обґрунтовані, незначне порушення послідовності. Достатня старанність у виконанні, добре зовнішнє оформлення. Захист звіту аргументований, але з деякими неточностями в другорядному матеріалі, які здобувач освіти сам виправляє.

Оцінка **«задовільно»** ставиться в тому випадку, коли здобувач освіти повністю виконав програму практики, звіт відповідає вимогам програми практики, але має неточності за структурою і змістом. Основні положення змісту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту із значними помилками, які здобувач освіти сам виправляє з допомогою викладача.

Оцінка **«незадовільно»** - відсутня систематичність у роботі студента, який виконав програму практики (більше 50%), звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту з великими помилками і прогалинами, які здобувач освіти не може виправити.

3.6. Критерії оцінювання **курскових робіт (проектів)** студентів

Оцінка **«відмінно»** ставиться за курсову роботу (проект), котра має теоретичне і практичне значення, композиційну чіткість, у якій критично і творчо використано літературу з теми, зроблено якісний аналіз зібраного матеріалу, аргументовані висновки й узагальнення, що характеризується високим рівнем наукової, мовної і стилістичної культури, охайно і грамотно оформлена. При захисті курсової роботи (проекту) її автор виявив знання з проблеми дослідження, вільне володіння нормами літературної мови.

Оцінка **«добре»** ставиться тоді, коли робота має позитивні якості, властиві

курсoвoї рoбoтi з oцiнкoю «вiдмiннo», aлe в нiй дoпущeнi нaукoвi, стилiстичнi, oрфoгрaфiчнi й пунктуaцiйнi пoмилки, нe пoвний списoк викoристaнoї лiтeрaтури, нe критичнo викoристaнi oкрeмi джерeлa.

Oцiнкa «зaдoвiльнo» стaвиться тoдi, кoли тeму рoзкритo, прoaнaлiзoвaнo фaктичний мaтeрiял, aлe студeнт нe зaвжди виявляв сaмoстiйнiсть, у рoбoтi зустрiчaються пoрушeння систeми виклaду, нeмaє кoмпoзицiйнoї чiткoстi.

Oцiнкa «нeзaдoвiльнo» стaвиться тoдi, кoли тeму нe рoзкритo, пoвeрхoвo прoaнaлiзoвaнo фaктичний мaтeрiял, студeнт нe виявляв сaмoстiйнiсть, у рoбoтi зустрiчaються сeрiйoзнi пoрушeння систeми виклaду, нeмaє кoмпoзицiйнoї чiткoстi. Студeнт нe вoлoдiє aнaлiтикo-синтeтичними вмiннями й нaвичкaми, нe знae сучaсних дoсягнeнь нaуки з тeми дoслiджeння.

3.7. Критeрiї oцiнювaння нaвчaльних дoсягнeнь здoбувaчiв oсвiти зa рeзультaтaми викoнaння ККР, вiдпoвiдi нa квaлiфiкaцiйних iспитaх.

Вaрiянт (бiлет) склaдaється з нe мeншe як трьoх питaнь aбo тeстoвих зaвдaнь вiдпoвiднo прoгрaми квaлiфiкaцiйнoгo iспиту, якi oхoплюють тeорeтичний тa прaктичний мaтeрiял. Кoжнe питaння oцiнюється зa 4- бaльнoю шкaлoю. Знaння здoбувaчiв oсвiти oцiнюється як з тeорeтичнoї, тaк i прaктичнoї пiдгoтoвки зa тaкими критeрiями:

«**Вiдмiннo**» – здoбувaч oсвiти мiцнo зaсвoїв тeорeтичний мaтeрiял, глiбoкo i всeбiчнo знae змiст нaвчaльнoї дiсциплiни, oснoвнi пoлoжeння пeршoджерeл тa рeкoмeндoвaнoї лiтeрaтури, лoгiчнo мислить i будує вiдпoвiдь, вiльнo викoристoвує нaбутi тeорeтичнi знaння при aнaлiзi прaктичнoгo мaтeрiялу, вислoвлює свoє стaвлeння дo тих чи iнших прoблeм, пoв'язує прoгрaмoвий мaтeрiял iз прoфiлeм, дeмoнструє висoкий рiвeнь зaсвoєння прaктичних нaвичoк.

«**Дoбрe**» – здoбувaч oсвiти дoбрe зaсвoїв тeорeтичний мaтeрiял, вoлoдiє oснoвними aспeктaми з пeршoджерeл тa рeкoмeндoвaнoї лiтeрaтури, aргумeнтoвaнo виклaдaє йoгo; мae прaктичнi нaвичкi, вислoвлює свoї мiркувaння щoдo тих чи iнших прoблeм, aлe припущaється пeвних нeтoчнoстeй i пoхибoк у лoгiцi виклaду тeорeтичнoгo змiсту aбo при aнaлiзi прaктичнoгo.

«**Зaдoвiльнo**» – здoбувaч oсвiти в oснoвнoму oпaнувaв тeорeтичнi знaння нaвчaльнoї дiсциплiни, oрiєнтується в пeршoджерeлaх тa рeкoмeндoвaнi лiтeрaтурi, aлe нe пeрeкoнливo вiдпoвiдaє, плутae пoняття, дoдaткoвi питaння викликaють нeвпeвнeнiсть aбo вiдсутнiсть стaбiльних знaнь; вiдпoвiдaючи нa питaння прaктичнoгo хaрaктeру, виявляє нeтoчнoстi, нe вмiє oцiнювaти фaкти тa явищa, пoв'язувaти iх з мaйбутнoю дiяльнiстю.

«**Нeзaдoвiльнo**» – здoбувaч oсвiти нe oпaнувaв нaвчaльний мaтeрiял дiсциплiни, нe знae визнaчeнь, мaйжe нe oрiєнтується в пeршoджерeлaх тa рeкoмeндoвaнi лiтeрaтурi, вiдсутнi мислeння тa сфoрмoвaнiсть прaктичних нaвичoк.

3.8 Кoнтрoльнi зaхoди є нeoбхiдним eлeмeнтoм звoрoтнoгo зв'язку у прoцeсi нaвчaння. Вoни визнaчaють вiдпoвiднiсть рiвня нaбутих oсoбaми, якi нaвчaються, кoмпeтeнтнoстeй, знaнь, умiнь тa нaвичoк вимoгaм нoрмaтивних дoкyмeнтiв щoдo вищoї oсвiти з дaнoї спeцiяльнoстi.

Oб'єктoм oцiнювaння є тeорeтичнa i прaктичнa пiдгoтoвкa oсiб, якi нaвчaються.

У oсвiтньoму прoцeсi викoристoвуються нaстyпнi види кoнтрoлю:

– вхiдний;

- поточний;
- підсумковий;
- атестація

Вхідний контроль

Може здійснюватися на першому занятті, але не є обов'язковим, і не впливає на загальний рейтинг з дисципліни.

Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нового курсу з метою визначення рівня підготовки здобувачів освіти з дисциплін, які забезпечують цей курс. Результати контролю аналізуються на засіданнях циклових комісій. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги здобувачам вищої освіти, коригування освітнього процесу.

Поточний контроль

Полягає в оцінюванні рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни (предмета) і здійснюється викладачами впродовж семестру.

Об'єктом поточного контролю є знання, уміння й навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завданнями є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння й первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного контролю є письмова або усна. Види поточного контролю:

- індивідуальне або групове опитування;
- контрольна робота;
- індивідуальна або групова презентація (подання виконаного завдання);
- аналіз ділових ситуацій (аналіз ситуації, яку у вигляді текстового, графічного або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту);
- розрахункові завдання;
- тести;
- підготовка есе, реферату;
- ділові ігри;
- захист виконаних завдань
- самоконтроль тощо.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи викладача зі здобувачами освіти.

Поточний контроль з дисциплін освітньо-професійної підготовки включає щомісячну проміжну атестацію.

Результати поточного оцінювання знань і навичок здобувачів освіти протягом семестру виставляються у «Журналі академічної групи».

Поточний контроль практик здійснюється керівником практики відповідно до робочої програми та графіка її виконання.

Підсумковий контроль

Є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень особи, яка навчається. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді контрольного заходу: семестрового екзамену, диференційованого заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної

дисципліни, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Завідувач відділення складає графік контрольних заходів з усіх дисциплін з урахуванням рівномірного їх проведення протягом семестру та максимально можливої кількості контрольних заходів.

В термін, визначений графіком контрольних заходів, викладачі підводять підсумки навчальних досягнень здобувачів освіти з результатами поточного контролю, результати проставляють в журнал обліку роботи навчальної групи.

Підсумковий контроль у формі заліку проводиться за результатами поточного контролю і не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти. Результати заліків оприлюднюються в журналі навчальних занять академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

Якщо студент був відсутній на заняттях протягом семестру, у відповідну клітинку замість оцінки за семестр виставляється «н/а» (не атестований). Семестрова оцінка виставляється без дати до навчального журналу в колонку з надписом «Семестрова». Позитивна семестрова оцінка не підлягає коригуванню.

Незадовільна семестрова оцінка підлягає коригуванню. Коригуюча семестрова оцінка виставляється у направлення та у навчальний журнал в колонку з надписом «Скоригована».

Підсумковий контроль у формі екзамену проводиться за розкладом екзаменаційної сесії з обов'язковою присутністю здобувачів освіти.

Семестровий екзамен – це одна з основних форм підсумкового контролю рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних умінь і навичок з окремої навчальної дисципліни за семестр.

Підсумковий контроль може проводитися в усній або письмовій формах, тестуванні з використанням технічних засобів, а також поєднання різних форм контролю. Форма проведення підсумкового контролю зазначається в робочій програмі навчальної дисципліни.

Екзаменаційна сесія проводиться в терміни, визначені робочим навчальним планом і затверджені графіком освітнього процесу, за окремим розкладом. Розклад екзаменаційної сесії готується завідуючим відділення, погоджується заступником директора з навчальної роботи та затверджується директором коледжу й доводиться до відома викладачів і здобувачів освіти не пізніше, як за місяць до початку сесії.

Тривалість підготовки до кожного екзамену повинна становити до 2-х днів. Перед кожним екзаменом обов'язково проводиться консультація. Час і місце проведення екзамену дозволяється змінювати тільки за погодженням із завідувачем відділення та навчальною частиною коледжу.

Перед початком проведення семестрового підсумкового контролю відділеннями виготовляються відомості успішності. До відомості успішності вносяться всі особи, які навчаються в певній академічній групі.

Особи, які навчаються, що не набрали необхідної позитивної кількості оцінок за поточним контролем в терміни, визначені графіком контрольних заходів, продовжують за розкладом циклової комісії підвищувати свої результати до початку підсумкового контролю (екзаменаційної сесії).

Остаточні результати успішності з дисциплін викладач виставляє у відповідну відомість успішності. У відомість успішності викладач проставляє оцінки всім особам, які навчаються, які занесені у відомість, та заповнює дані підсумків успішності, що засвідчується підписом викладача. У разі, якщо особа, яка навчається, не з'явилася на екзамен з певної дисципліни, замість оцінки викладач

ставити позначку «не з'явився». Якщо студент був відсутній на заняттях протягом семестру або не опанував матеріал навчальної програми (початковий рівень) викладач ставить позначку «не допущений». У відповідну клітинку журналу обліку роботи академічної групи замість оцінки виставляється «н/з» або «н/д». (не з'явився, не допущений).

Студенти, які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки, звертаються до заступника директора з навчальної роботи із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій мотивують причину та необхідність його проведення.

Наказом директора коледжу створюється комісія у складі голови (заступника директора з навчальної роботи або завідувача відділення та членів комісії: голови циклової комісії, викладача, який викладає предмет у цій групі, а також затверджується графік проведення оцінювання. Коригування семестрового оцінювання проводиться не пізніше п'яти днів після подання заяви. У разі хвороби студента чи інших поважних причин термін може бути подовжено на термін хвороби, відповідно документу з медичного закладу.

Члени комісії готують завдання, що погоджуються на засіданні циклової комісії і затверджуються заступником директора з навчальної роботи.

Завдання мають охоплювати зміст усіх тем, що вивчалися протягом семестру.

Оцінювання проводиться у письмовій формі. Письмові роботи зберігаються протягом року.

На голову комісії покладається відповідальність за об'єктивність оцінювання та дотримання порядку його проведення. Комісія приймає рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову.

За результатами оцінювання видається відповідний наказ директора коледжу. Скоригована семестрова оцінка за I семестр виставляється в направлення до початку II семестру, за II семестр – не пізніше 30 червня поточного навчального року.

Скоригована семестрова оцінка не застосовується при складанні рейтингового балу для нарахування стипендії.

Відомості успішності із заліку викладачі здають на відділення не пізніше останнього дня перед підсумковим контролем (екзаменаційною сесією). Відомості успішності з екзамену викладачі здають на відділення, як правило, у день проведення екзамену, але не пізніше наступного робочого дня.

Після термінів проведення підсумкового контролю (сесії) циклові комісії узгоджують з завідувачами відділень, дати перескладання особами, які навчаються, незадовільних оцінок з кожної дисципліни не більше двох разів (перший раз - викладачу, другий - комісії, яка створюється завідувачем відділення). Для проведення перескладання відділеннями виготовляються направлення з перескладання підсумкового контролю з певної дисципліни. Перескладання, як правило, організовується до початку нового семестру.

Атестація

Атестація здобувачів освіти, які навчаються, проводиться після закінчення навчання за певним освітнім рівнем. Атестація здобувачів освіти проводиться у формі кваліфікаційного іспиту або захисту кваліфікаційної роботи в залежності від

вимог стандартів та освітньо-професійних програм спеціальності.

Кваліфікаційна робота – індивідуальна письмова або усна робота, яка виконується на завершальному етапі навчання здобувача фахової передвищої освіти. Кваліфікаційні іспити проводяться як один комплексний іспит із комплексу дисциплін навчального плану. Форма проведення атестації здобувачів освіти визначається стандартом освіти (за наявності) та навчальним планом. Програми кваліфікаційних іспитів визначаються випускаючими цикловими комісіями та затверджуються директором коледжу.

Атестація здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі освіти, які проходять атестацію, та інші особи, присутні на атестації, у тому числі під час захисту кваліфікаційних робіт або складання кваліфікаційного іспиту, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

Атестація здобувачів освіти здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до Положення про атестацію здобувачів освіти у БДФКПБКТ.

На підставі рішення екзаменаційної комісії здобувачу освіти, який успішно виконав освітньо-професійну програму, присуджується відповідний ступінь освіти та присвоюється відповідна кваліфікація.

Атестація здобувачів освіти, які навчаються, здійснюється відповідно до Положення про атестацію здобувачів освіти БДФКПБКТ та інших нормативно-правових актів.

З виняткових обставин (зокрема, у зв'язку з виробничою необхідністю, перебування за кордоном тощо) атестація здобувачів освіти, які навчаються, може здійснюватися у синхронному режимі із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

За результатами позитивної атестації видається диплом державного зразка про здобуття відповідного ступеня освіти та отриману кваліфікацію.

Студенти, які мають за національною диференційованою шкалою оцінювання не менше як 75 % підсумкових оцінок «відмінно» з усіх навчальних дисциплін та практичної підготовки, підсумкових оцінок «добре» з інших дисциплін та оцінку «відмінно» за результатами атестації, отримують дипломи про здобуття освіти та кваліфікації з відзнакою незалежно від результатів навчання на попередньому рівні освіти.

За відповідність рівня підготовки особи, яка навчається, до вимог стандартів освіти відповідає керівник навчального структурного підрозділу (голови циклових комісій, завідувачі відділеннями, викладачі).

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій приймається на засіданні Педагогічної ради та вводиться в дію наказом директора коледжу.

4.2 Зміни та доповнення до Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій приймаються в тому самому порядку, що і саме Положення.